

PENSIOENFONDS
NOTARIAAT

Toeslagenbeleid

Pensioenfonds Notariaat

Versiedatum 7 december 2023

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Huidige toeslagenbeleid, vastlegging en noodzaak tot actualisering.....	4
2.1.	Huidig toeslagenbeleid.....	4
2.2.	Huidige vastlegging.....	5
2.2.1.	ABTN.....	5
2.2.2.	Uitvoeringsreglement.....	6
2.2.3.	Pensioenreglement.....	6
2.2.4.	Overige documenten.....	6
3.	Opdrachtformulering, risicohouding en belangenafweging.....	6
3.1.	Opdrachtformulering vanuit sociale partners.....	6
3.2.	Risicohouding.....	7
3.3.	Belangenafweging.....	7
4.	ALM-studie en haalbaarheidstoets.....	8
4.1.	ALM-studie.....	8
4.2.	Haalbaarheidstoets.....	8
5.	Het te formuleren beleid.....	9
5.1.	Beleidsuitgangspunten.....	9
5.2.	Tekstvoorstel beleidskader.....	10
5.3.	Toelichting bij enkele onderdelen.....	12
5.3.1.	Streven (ambitie).....	12
5.3.2.	Kader.....	12
5.3.3.	Beleidsdekkingsgraad 110%.....	12
5.3.4.	Toekomstbestendige dekkingsgraad.....	12
5.3.5.	Inhaalindexatie.....	12
5.3.6.	Welke pensioenen?.....	13
6.	Vastleggen toeslagenbeleid in beleidsdocumenten.....	15
7.	Communicatie over toeslagen.....	15
8.	Vaststelling en inwerkingtreding.....	16

1. Inleiding

In dit document wordt het toeslagenbeleid van Stichting Pensioenfonds Notariaat (hierna: “SPN” of “het fonds”) beschreven. Deze notitie beoogt daarnaast het toeslagenbeleid te toetsen op consistente vastlegging in alle uitingen van SPN. Als er een wijziging van het huidige beleid aan de orde is, dan wordt dat expliciet aangegeven.

De belangrijkste opdracht voor een pensioenfonds is ervoor te zorgen dat de pensioenaanspraken en pensioenrechten van deelnemers, slapers en gepensioneerden, voortkomend uit de pensioenreglementen, worden gewaarborgd. Daarvoor wordt premie betaald en worden rendementen gegenereerd.

Zo wordt binnen het fonds vermogen gevormd om aan de pensioenverplichtingen te kunnen voldoen maar ook om de pensioenen hun waarde te laten behouden. Immers: door prijsinflatie wordt opgebouwd pensioen minder waard. Met het verlenen van toeslagen kan deze waarde behouden blijven.

De toeslagambitie maakt geen onderdeel uit van de pensioenopdracht die sociale partners aan het fonds hebben afgeven. Wel wordt via de met sociale partners besproken risicohouding hierover een uitspraak gedaan waaraan het fonds gehouden is hiermee in met beleid uitvoering aan te geven. Daarmee is het realiseren van “een zekere pensioenambitie” (pensioen én toeslag) de basis voor het uitbrengen van een pensioenopdracht door de pensioenopdrachtgever, bij SPN: PensioenKamer en Bond van medewerkers.

Omdat toeslagen afhankelijk zijn van het behalen van rendement, zijn toeslagen op pensioen allerm minst zeker. Het is geen harde afspraak. Het is een voorwaardelijke aanspraak zonder garantie. Er wordt immers geen premie voor betaald en geen specifieke voorziening voor gevormd. De verwachting bij de opdrachtgever vraagt van het fonds een zorgvuldig omgaan met dit vraagstuk en noopt tot formuleren van een helder gedefinieerd kader.

In deze notitie wordt daartoe een aanzet gegeven.

Achtereenvolgens wordt het volgende besproken:

- de pensioenopdracht en de vastgestelde risicohouding;
- de ALM-studie en haalbaarheidstoets,
- een te formuleren beleid;
- de te hanteren teksten in beleidsdocumenten zoals ABTN en pensioenreglement;
- communicatie over toeslagen;
- enkele aanvullende onderwerpen (waaronder indexatie van arbeidsongeschiktheidspensioen).

2. Huidige toeslagenbeleid, vastlegging en noodzaak tot actualisering

2.1. Huidig toeslagenbeleid

Het huidige toeslagenbeleid is als leidraad beschreven en opgenomen in de ABTN¹. Dit luidt als volgt:

Indexatiestaffel

Als richtinggevende suggestie voor de feitelijke toekenning van toeslagen betreft het bestuur de volgende staffel bij haar besluitvorming:

- a. onder een beleidsdekkingsgraad van 110% worden geen toeslagen toegekend;
- b. bij een beleidsdekkingsgraad gelegen tussen 110% en de toekomstbestendige dekkingsgraad worden toeslagen gedeeltelijk toegekend;
- c. boven de toekomstbestendige dekkingsgraad worden toeslagen volledig toegekend;
- d. binnen de fiscale kaders kunnen herstel van korting en/of inhaaltoeslagen plaatsvinden;
- e. de parameter die de basis voor toeslagen vormt is het prijsindexcijfer oktober-oktober voorafgaand aan het moment van het verlenen van een eventuele toeslag, jaarlijks per 1 januari²;
- f. een eventuele toeslag wordt verleend per 1 januari van een bepaald jaar. De beleidsdekkingsgraad waarvan wordt uitgegaan in de indexatiestaffel, wordt bepaald per 31 oktober van het jaar daaraan voorafgaand;
- g. voor de hoogte van de indexatie geldt dat de beleidsdekkingsgraad niet onder het VEV mag geraken als gevolg van deze toeslagen.

De hiervoor genoemde staffel geldt slechts als richtingspunt. Bij de besluitvorming over de toekenning van indexatie zal het bestuur andere relevante economische omstandigheden in ogenschouw nemen. Daarnaast wordt rekening gehouden met de restricties die in het financieel toetsingskader zijn opgenomen:

- er wordt pas toeslag verleend bij een beleidsdekkingsgraad hoger dan 110%;
- de hoogte van de toeslag is zodanig dat steeds tijdig aan de eisen van het herstelplan wordt voldaan. Dat wil zeggen dat dekkingsgraadherstel naar het vereist eigen vermogen binnen 10 jaar mogelijk is;
- de hoogte van de toeslag is zodanig dat steeds aan de eis van toekomstbestendig indexeren, zoals opgenomen in artikel 137 van de Pensioenwet, wordt voldaan. Dat wil zeggen dat de toeslag niet hoger is dan de toeslag die levenslang kan worden gegeven.

De dekkingsgraad die ten grondslag ligt aan de toeslagstaffel is de beleidsdekkingsgraad, ofwel de gemiddelde dekkingsgraad over de afgelopen twaalf maanden.

Toeslag vanwege voorgenomen transitie

Naast het verlenen van toeslagen volgens het vorenstaande beleid kan het fonds ertoe overgaan een toeslag te verlenen welke mogelijk wordt conform het Besluit van 7 juni 2022 tot wijziging van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in verband met toeslag vanwege voorgenomen transitie en het vergelijkbare Besluit van 12 april 2023 en vergelijkbare toekomstige besluiten.

¹ Opgenomen in de ABTN, maart 2023, paragraaf 4.9.1.

² Als parameter voor de prijsontwikkeling wordt gehanteerd het door het CBS gepubliceerde prijsindexcijfer CPI alle huishoudens (periode oktober-oktober).

In dat geval:

- is het genoemde criterium van een beleidsdekkingsgraad van 110% niet aan de orde;
- heeft het fonds van de opdrachtgever de bevestiging ontvangen dat in het kader van de voorgenomen stelselwijziging zal worden overgegaan tot collectieve waardeoverdracht;
- gelden de overige voorwaarden zoals opgenomen in het (nieuwe) artikel 15c van het Besluit financieel toetsingskader (onder andere de voorwaarde dat er geen toeslag wordt verleend bij een beleidsdekkingsgraad onder 105%).

Inhaalindexatie of herstel van korting

In een situatie van vermogenoverschot kan het bestuur besluiten om (binnen fiscale grenzen) een inhaaltoeslag toe te kennen en/of herstel van korting toe te passen.

Het bestuur kan besluiten om van deze leidraad af te wijken.

2.2. Huidige vastlegging

In een eerdere notitie (B2018-104) is een inventarisatie gemaakt van de beleidsdocumenten waarin gesproken wordt over het verlenen van toeslagen, de ambitie en het kader. De conclusies³ van deze notitie zijn als volgt:

- uit alle documenten blijkt: toeslagen zijn geen recht; financiering moet komen uit rendement; in de financiële opzet van het fonds is daarmee rekening gehouden; het bestuur heeft een mate van vrijheid bij de toeslagvaststelling;
- er wordt een toeslagenstaffel gebruikt waarbij de ondergrens ruimte laat voor interpretatie;
- inhaalindexatie is mogelijk; het staat in verschillende documenten echter niet eenduidig beschreven; en de vraag is of deze (bij effectuering) past binnen wet- en regelgeving;
- de ambitie is enerzijds prijsinflatie maar in de huidige financiële situatie slechts 50% daarvan (!). Ambitie en verwachting worden door elkaar gehaald;
- in de komende discussie rond het toeslagenbeleid is formulering van de toeslagambitie uitermate belangrijk. Daarbij is het aan te bevelen dat het toeslagenbeleid in één document (bijvoorbeeld ABTN) wordt vastgelegd om vervolgens in andere documenten daar naar te verwijzen om zo consistentie in formulering te behouden.

Deze conclusie betekent dat het nodig is het toeslagenbeleid opnieuw eenduidig te formuleren en vast te stellen. In dit document wordt daartoe en aanzet gegeven.

2.2.1. ABTN

De ABTN is het beleidsdocument waarin het huidige toeslagenbeleid is vastgelegd. Aanpassing van dit kader zal ook in dit document een plaats krijgen. Vanuit andere documenten wordt bij voorkeur naar dit document verwezen.

³ De conclusies zijn onderschreven door het bestuur in zijn vergadering van 5 juli 2018.

2.2.2. Uitvoeringsreglement

Tussen werkgever en pensioenuitvoerder wordt normaliter een uitvoeringsovereenkomst gesloten waarin onder andere wordt vastgelegd wat de systematiek van indexatie is. Bij een bedrijfstakpensioenfonds treedt het uitvoeringsreglement in de plaats van de uitvoeringsovereenkomst. Het uitvoeringsreglement wordt opgesteld door het fonds.

In artikel 6 van het uitvoeringsreglement, begin 2023 vastgesteld door het bestuur, wordt het toeslagenbeleid van het fonds beschreven. In deze tekst staat dat de voorwaardelijke toeslagverlening plaatsvindt conform het Toeslagenbeleid en wordt voor de samenvattende vorm verwezen naar de ABTN.

2.2.3. Pensioenreglement

In de pensioenreglementen wordt slechts aangegeven dat sprake is van een toeslag; hoogte en toekenning zelf worden niet beschreven. Wel wordt aangegeven welke pensioenen worden aangepast d.m.v. een toeslag. Hierop komen we in hoofdstuk 5 terug.

2.2.4. Overige documenten

Zoals aangegeven verdient het de voorkeur het beleidskader eenmalig in de ABTN vast te leggen en vanuit andere documenten daar naar te verwijzen.

Tot slot: het is uitermate belangrijk consistent en eenduidig te communiceren over het toeslagenbeleid. In hoofdstuk 6 wordt hierop nader ingegaan. Het is eveneens van groot belang dat de voorwaardelijkheid goed omschreven wordt. Wettelijk geldt namelijk: niet voldoende voorwaardelijk = onvoorwaardelijk. Dit laatste leidt tot hoge (onbedoelde) lasten.

3. Opdrachtformulering, risicohouding en belangenafweging

3.1. Opdrachtformulering vanuit sociale partners

Pensioenopdracht voormalig SNPF vanuit PensioenKamer 2016 (bij splitsing regeling).

De basis voor de uitvoering van de huidige pensioenregeling voor notarissen⁴ en kandidaat-notarissen ligt besloten in de opdrachtbrief die is afgegeven t.b.v. de regelingen zoals die vanaf 2016 worden uitgevoerd (brief van PensioenKamer, dd. 13 augustus 2015). In die opdrachtformulering wordt verder niet gesproken over toeslagen of indexatie.

Pensioenopdracht voormalig SBMN vanuit BMN en KNB 2015.

De regeling van de medewerkers is gebaseerd op de opdrachtbrief van de PensioenKamer en de Bond van Medewerkers dd. 26 augustus 2015 waarin wordt bevestigd dat de regeling van de medewerkers per 1 januari 2016 niet wijzigt ten opzicht van hetgeen in het betreffende pensioenreglement is vastgelegd.

Pensioenopdracht en toeslagen

⁴ Inclusief toegevoegd notarissen.

In beide gevallen wordt niet (expliciet) over toeslagen gesproken. In essentie maakt het toeslagenbeleid en de toeslagenambitie daarmee geen onderdeel uit van de (de door sociale partners) geformuleerde pensioenopdracht. Maar naar aanleiding van overleg met sociale partners, onder andere over de risicohouding is duidelijk dat in essentie een min of meer waardevast pensioen wordt beoogd. Het is daarmee een verantwoordelijkheid van het bestuur om invulling te geven aan het toeslagenbeleid.

Dit blijkt ook uit de bespreking van de pensioenopdracht door sociale partners in 2015. Zo kwam daarbij aan de orde dat het bestuur van het fonds (in dit geval SBMN) expliciet heeft uitgesproken het niet wenselijk te vinden dat reparatie uit te voeren vanwege gemiste indexaties of kortingen. Vooral het kostenaspect van het bijhouden van individuele kortingen speelt bij dit standpunt een rol. Voormalig SNPF kende een soortgelijk standpunt.

3.2. Risicohouding

Volgens artikel 102a van de Pensioenwet stelt het bestuur van het fonds na overleg met sociale partners een risicohouding⁵ vast. Onderwerpen die daarbij onder meer worden betrokken zijn: ontwikkeling van de premie, verwacht pensioenresultaat en verwachting omtrent indexatie.

De volgende kwalitatieve risicohouding is geformuleerd⁶:

- wens voor een lage maar toekomstbestendige premie;
- kans op grote kortingen beperken, kleine kortingen zijn acceptabel;
- het realiseren van toeslagen, met op lange termijn een toeslagambitie gelijk aan de prijsinflatie.

De laatste doelstelling is van belang voor het toeslagenbeleid. Feitelijk staat in de risicohouding in één kernachtige zin het toeslagenbeleid al geformuleerd. Zij het dat de kwalitatieve overwegingen niet eendimensionaal kunnen worden vertaald naar één kwantitatieve risicoparameter. Daarom worden de kwalitatieve overwegingen kwantitatief beschreven aan de hand van meerdere risicomaten, zoals de kans op korten, de hoogte van de premie en de ontwikkeling van de koopkracht. Dit krijgt dan onder andere een plaats in het toeslagenbeleid.

3.3. Belangenafweging

Bij het opstellen en uitvoeren van het fondsbeleid dient het bestuur zich te allen tijde bewust te zijn van de belangen van alle bij het fonds betrokkenen. Met name bij het formuleren van het toeslagenbeleid, waarbij er voor het bestuur een zekere mate van vrijheid bij besluitvorming is, zal het steeds moeten afwegen wat het betekent om een bepaalde groep van betrokkenen toeslagen te verlenen terwijl een andere groep betrokkenen geconfronteerd wordt met een premiestijging en vice versa. Daarom kan bij dergelijke besluitvorming een toeslagenbeleid goede diensten bewijzen en is het bestuur gehouden bij deze besluitvorming, zeker als het afwijkt van het beleid, dit voldoende te beargumenteren.

⁵ Artikel 102a. lid 1 en 2 PW: Het bestuur van een pensioenfonds draagt ... zorg voor de vastlegging ... van de risicohouding en ... streeft er naar van de vertegenwoordigers, ..., zo veel mogelijk duidelijkheid te verkrijgen over de doelstellingen, het ambitieniveau van de toeslagverlening en de risicohouding, die ten grondslag liggen aan de pensioenregelingen die de vertegenwoordigers als opdracht in uitvoering aan het pensioenfonds geven.

⁶ Notitie B2016-037 "Afronding ALM (basistraject)", zoals behandeld en vastgesteld door het bestuur van SPN, dd. 19 juli 2016 en "Rapport Uitkomsten risicobereidheidsenquête in relatie tot de risicohouding" dat door het bestuur op 6 februari 2020 is vastgesteld.

4. ALM-studie en haalbaarheidstoets

4.1. ALM-studie

Binnen de ALM-studie zijn op basis van de risicohouding uitgangspunten geformuleerd die zijn vertaald in beleidsuitgangspunten voor de financiële opzet van het fonds, zoals onder mee de mate van geaccepteerd risico en de inrichting van het beleggingsbeleid.

Ook ten aanzien van het toeslagenbeleid levert deze studie belangrijke input. Zo zijn in de ALM-studie die eind 2016 is uitgevoerd, uitgangspunten opgenomen om de noodzakelijke scenario-berekeningen te kunnen maken. Deze uitgangspunten zijn de volgende.

- onder een beleidsdekkingsgraad van 110% worden geen indexaties toegekend;
- tussen 110% en de toekomstbestendige dekkingsgraad worden indexaties gedeeltelijk toegekend;
- boven de toekomstbestendige dekkingsgraad worden indexaties volledig toegekend;
- er vindt geen inhaalindexatie plaats;
- daarnaast wordt rekening gehouden met de restricties die in het financieel toetsingskader zijn opgenomen.

En verder zijn enkele aanvullende berekeningsaannames benoemd:

- in geval van een dekkingsgraad onder Vereist Eigen Vermogen dan wordt de maximale hersteltermijn van 10 jaar en de maximale rendementen conform de Commissie Parameters voor het herstelplan gebruikt om te bepalen of het fonds tijdig kan herstellen of dat er een nominale korting noodzakelijk is;
- nominale korting in geval van vijf opeenvolgende jaren van dekkingstekort. Deze korting wordt over de maximale periode van 10 jaar uitgesmeerd.

Deze laatste voorwaarden zijn voornamelijk van belang voor de inrichting van het model; niet zozeer uitgangspunten voor toeslagenbeleid.

De financiële opzet van het fusiefonds is in grote mate bepaald door de resultaten van de ALM-studie. In die zin, dat op basis van de resultaten uit deze ALM-studie keuzes zijn gemaakt voor premiestelling, invulling van de beleggingsmix, renteafdekking etc. Paramaters die bepalend zijn voor de mate van realisatie van het beoogde pensioenresultaat (en daarmee het indexatiebeleid).

Feitelijk is daarmee de basis voor het toeslagenbeleid van het fonds al gedefinieerd. Immers: deze uitgangspunten horen bij de huidige financiële opzet van het fonds (SPN). Ingeval voor een *ander* toeslagenbeleid wordt gekozen, zal opnieuw moeten worden vastgesteld of dit past binnen het afgesproken kader (risicohouding) en gewenst c.q. verwacht pensioenresultaat (verwachting met name vanuit de opdrachtgever, sociale partners).

4.2. Haalbaarheidstoets

Bij belangrijke beleidswijzigingen voert een fonds een haalbaarheidstoets uit, Jaarlijks wordt de toets in beperkte mate herhaald. Het doel is te toetsen of de resultaten van het gevoerde beleid nog steeds in overeenstemming zijn met de uitgangspunten, in casu aan de pensioenopdracht.

De haalbaarheidstoets zoals die op basis van de ALM-uitgangspunten is uitgevoerd geeft de volgende resultaten voor 2017 en 2023.

Resultaten			
Toets	Grens	Realisatie 2017 (AHBT)	Realisatie 2023 (HBT)
Verwacht pensioenresultaat vanuit feitelijke dekkingsgraad	Minimaal 86%	92%	91,2%
Spreiding tussen verwacht pensioenresultaat en het pensioenresultaat in een slecht weerscenario vanuit de feitelijke dekkingsgraad	Maximaal 30%	26,5%	29,2%

Met name de eerste regel is van belang. Deze geeft aan dat over en lange periode een pensioenresultaat⁷ van circa 90-92% als reëel mag worden beschouwd (op dit moment!).

Er worden in de pensioensector kritische geluiden gehoord ten aanzien van de haalbaarheidstoets gehoord. Met name de extreem lange termijn en de te hanteren door DNB voorgeschreven “starre” uitgangspunten worden genoemd als kritiekpunten. Toch is dit het enige objectief meetbare criterium dat ook door de toezichthouder wordt onderschreven.

Feitelijk volgt hieruit dan de ambitie zoals die ligt besloten in het fondsbeleid waarbij “*het fonds ernaar streeft de pensioenen zo veel mogelijk aan te passen aan de prijsontwikkeling waarbij op basis van het huidige beleid mag worden verwacht dat het pensioenresultaat op langere termijn 90% bedraagt*”.

5. Het te formuleren beleid

5.1. Beleidsuitgangspunten

Door het bestuur zijn in zijn vergadering van 18 oktober 2018 de volgende beleidsuitgangspunten vastgesteld.

1. De ondergrens voor het verlenen van toeslagen gaat van circa 114% (VEV) naar 110% (wettelijk minimum).
2. De bovengrens gaat van een meer starre “VEV + 15%-punt” naar een meer flexibele “jaarlijks berekende toeslaggrens”. Deze laatste is gelijk aan de dekkingsgraad die past bij het (volledig) toekomstbestendig indexeren.
3. De pensioenen die door voormalig SBMN-deelnemers premievrij worden opgebouwd worden op dezelfde manier aangepast als de pensioenen die door voormalig SNPF-deelnemers premievrij worden opgebouwd.

⁷ Pensioenresultaat is gedefinieerd als het resultaat van: het te verwachten pensioen (inclusief verhogingen) volgens het fondsbeleid gedeeld door het verwachte ongekorte pensioen, volledig geïndexeerd.

4. Het fonds kent zowel inhaalindexatie (indexaties die niet zijn toegekend) als herstel van kortingen toe voor zover deze betrekking hebben op de periode vanaf het moment van fusie. Ingeval dit administratief mogelijk is wordt ook de periode vóór fusie daarin meegenomen.

Met uitgangspunt 1 is in feite al rekening gehouden in de ALM-berekeningen voor SPN. Uitgangspunt 2 geeft materieel nauwelijks wijziging, maar op deze wijze wordt meer aangesloten bij wat wettelijk toegestaan is. Uitgangspunt 3 is ingegeven vanuit de gedachte dat deelnemers van het fonds, hoewel zij aan verschillende pensioenregelingen deelnemen, ten aanzien van toeslagen, op eenzelfde wijze worden behandeld. Uitgangspunt 4 tenslotte is een concretisering van het huidige beleid waarbij inhaaltoeslagen wel kunnen worden gegeven maar dit beleid nog niet gekoppeld is aan de fiscale toelaatbaarheid. Ergo: de fiscale ruimte die er bestaat om inhaaltoeslagen te kunnen toekennen wordt nu optimaal benut.

5.2. Tekstvoorstel beleidskader

Gegeven het vorenstaande, te weten:

- de uitgangspunten van de ALM-studie,
- de daaruit voortvloeiende financiële opzet van het fonds en
- de uitkomsten uit de haalbaarheidstoets

kan een toeslagenbeleid als worden geformuleerd.

Feitelijk is het beleidskader niet anders dan een formele vastlegging van de uitgangspunten van de studie waarvan de financiële opzet van het fonds het resultaat is. De voorgestelde tekst sluit daarom nauw aan bij de uitgangspunten van de eerder genoemde ALM-studie en is er nauwelijks sprake van materiele wijzigingen ten opzichte van het huidige beleid.

Het te formuleren beleid kan dan als volgt worden verwoord.

Toeslagenbeleid

SPN kent een toeslagenbeleid. Dit toeslagenbeleid is een kader op basis waarvan besluitvorming plaatsvindt ten aanzien van het al dan niet jaarlijks verlenen van toeslagen op pensioenen, en de vaststelling van de hoogte daarvan. Toeslagen kunnen worden verleend voor zover de middelen van het fonds dit toelaten. De toeslagen zijn bedoeld als compensatie voor de gevolgen van de stijging van levensonderhoud. In de pensioenreglement is vastgelegd dat de grootte van deze stijging maximaal zal worden vastgesteld op basis van de ontwikkeling van het prijsindexcijfer CPI alle huishoudens (periode oktober-oktober). Als in enig jaar de financiële middelen van het fonds niet voldoende zijn om de maximale stijging te compenseren, kan het tekort in latere jaren alsnog worden gecompenseerd.

Het bestuur beslist van jaar tot jaar in het beginsel in het vierde kwartaal of en in welke mate toeslagen worden verleend. Er is geen recht op toeslagen. Het is (ook) voor de langere termijn niet zeker of en in hoeverre toeslagen zullen worden verleend. Het bestuur kan besluiten van het toeslagenbeleid af te wijken indien de stand of de (verwachte) ontwikkeling van de prijsinflatie en/of de financiële positie daar aanleiding toe geeft.

Het bestuur houdt zicht het recht voor om het toeslagenbeleid aan te passen. Toekomstige wijzigingen zijn bindend voor alle deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden.

Ambitie

Met het uitvoeren van een toeslagenbeleid streeft SPN ernaar de waarde van de opgebouwde (ingegane) pensioenen aan te passen aan de prijsontwikkeling. Het bestuur is zich er daarbij van bewust dat dit, gegeven de financiële opzet, onder het huidige macro-economische gesternte, op de lange termijn resulteert in een pensioenresultaat van circa 90 – 95%.

Voorwaardelijke toezegging

Toeslagen zijn voorwaardelijk, er is geen recht op toeslagen. Eenmaal toegekende toeslagen vormen een onderdeel van het toegekende pensioen. Hiervoor is een voorziening gevormd in de Technische Voorzieningen. De toeslagen worden gefinancierd uit de groei van het vermogen ten opzichte van de verplichtingen. Er zijn geen reserves voor gevormd en er wordt geen premie voor betaald; financiering vindt dan ook plaats uit rendement.

Kader

Het kader is als volgt gedefinieerd:

- *onder een beleidsdekkingsgraad van 110% worden geen toeslagen toegekend;*
- *tussen 110% en de toekomstbestendige dekkingsgraad worden indexaties gedeeltelijk toegekend;*
- *boven de toekomstbestendige dekkingsgraad worden indexaties volledig toegekend;*
- *binnen fiscale kaders kunnen herstel van korting en/of inhaaltoeslagen plaatsvinden;*
- *de parameter die de basis voor toeslagen vormt is het prijsindexcijfer oktober-oktober voorafgaand om het moment van het verlenen van een eventuele toeslag, jaarlijks per 1 januari;*
- *een eventuele toeslag wordt verleend per 1 januari van een bepaald jaar. De beleidsdekkingsgraad waarvan wordt uitgegaan in dit kader, wordt bepaald per 31 oktober van het jaar daaraan voorafgaand.*

Als parameter voor de prijsontwikkeling wordt gehanteerd het door de het CBS gepubliceerde prijsindexcijfer CPI alle huishoudens (periode oktober-oktober).

Er wordt nader gedefinieerd op welke pensioenen een mogelijke toeslag betrekking heeft.

Bestuurlijke verantwoordelijkheid

Het bestuur behoudt de bestuurlijke verantwoordelijkheid om van dit kader af te wijken als de aanwezige middelen dit toelaten dan wel vereisen.

Wet- en regelgeving

Te allen tijde wordt rekening gehouden met restricties die in het financieel toetsingskader zijn opgenomen en nadere wet- en regelgeving.

Enkele onderdelen uit dit kader behoeven nadere toelichting.

5.3. Toelichting bij enkele onderdelen

5.3.1. Streven (ambitie)

Het is goed dat het fonds een streven (of ambitie) uitspreekt dat ten grondslag ligt aan het toeslagenbeleid. Dit streven moet reëel zijn en communicatie hierover mag nimmer bij deelnemers/gepensioneerden leiden tot verwachtingen die niet kunnen worden waargemaakt. Het streven van SPN is om op lange termijn zo veel mogelijk een inflatie-gerelateerd pensioen aan te bieden, voor zover dat dit mogelijk is op basis van het huidige economische beleid en de financiële opzet van het fonds. Dit sluit aan bij de gedefinieerde strategische doelstelling van het fonds⁸.

Om die reden kan dit streven worden uitgesproken maar direct daarbij moet de realiteit worden benoemd. En die is dat de ambitie op basis van huidige omstandigheden op de lange termijn voor slechts 90% zal worden waargemaakt.

5.3.2. Kader

We spreken van een toeslagenbeleid als kader. Te allen tijde behoudt het bestuur de bevoegdheid én de verantwoordelijkheid om zorgvuldig naar de feitelijke situatie van enig moment te kijken en besluitvormig daarop af te stemmen. Als het kader evenwel niet wordt gevolgd zal dit beargumenteerd in het besluitvormingsproces moeten worden vastgelegd.

5.3.3. Beleidsdekkingsgraad 110%

Dit is de grens die in het FTK wordt genoemd als DG-ondergrens bij het verlenen van toeslagen.

5.3.4. Toekomstbestendige dekkingsgraad

Jaarlijks wordt de toekomstbestendige dekkingsgraad (TBI-dekkingsgraad) berekend die geldt als grens waarboven volledige toeslag kan worden verleend.

5.3.5. Inhaalindexatie

Uit een eerdere inventarisatie van beleidsdocumenten inzake toeslagverlening blijkt dat niet eenduidig is vastgelegd hoe wordt omgegaan met inhaalindexatie. In het ene geval wordt gesproken over de mogelijkheid om gemiste indexatie in te halen en elders wordt gesproken over in het geheel niet inhalen. Daarnaast wordt vaak de verwachting uitgesproken dat het fonds dit instrument terdege zou moeten hanteren voor zover de mogelijkheid zich voordoet.

Het bestuur heeft besloten om inhaalindexatie en herstel van korting toe te kunnen passen in een situatie van vermogenoverschot, voor zover dit binnen fiscale wetgeving mogelijk is. Daartoe is bij de administrateur van het fonds ingeregeld dat per individuele deelnemer wordt bijgehouden voor

⁸ In het document Beleidsnotitie Visie en strategie SPN is geformuleerd: “het verschaffen van een zoveel mogelijk waardevast pensioen tegen acceptabele risico’s en kosten (acceptabel premieniveau en lage uitvoeringskosten). Het bestuur voert het strategische beleggingsbeleid uit met het doel een waardevast pensioen toe te kennen met een beperkt risico op het korten van de aanspraken en -rechten. Daaraan is toegevoegd dat het streven naar een waardevast pensioen een belangrijke doelstelling van het fonds blijft ondanks dat dit o.b.v. de huidige financiële positie lastig is.

welk bedrag er korting heeft plaatsgevonden en voor welk bedrag er niet (volledig) is geïndexeerd.

Ingeval dit past binnen het toeslagenkader van het fonds kan het fonds besluiten over te gaan tot inhaaltoeslagen. Daarbij zal eerst herstel van korting plaatsvinden en vervolgens herstel van gemiste indexatie.

Bij de bepaling van de hoogte van de extra toeslag wordt rekening gehouden met de restricties van het financieel toetsingskader. Gemiste indexaties kunnen alleen worden ingehaald indien de dekkingsgraad boven de inhaalindexatiegrens ligt. De inhaalindexatiegrens is het maximum van de reservetekortgrens en de toekomstbestendige indexatiegrens. Een vijfde van het surplus boven de inhaalindexatiegrens kan worden ingezet voor inhaalindexatie.

Herstel van in het verleden gekorte pensioenaanspraken en -rechten dan wel gemiste toeslagen zal altijd de vorm hebben van een extra toeslag. Het verlenen van extra toeslagen vindt plaats voor zover de middelen van het fonds dit toelaten. Hierbij wordt de volgende methodiek gevolgd:

- elk jaar wordt de ruimte voor extra toeslagen bepaald op basis van artikel 137 van de Pensioenwet;
- deze ruimte bestaat uit gemiste indexaties en doorgevoerde kortingen;
- deze ruimte wordt per jaar vastgesteld en vervolgens getotaliseerd (er wordt niet cumulatief toegekend, met andere woorden: er worden geen toeslagen over toeslagen c.q. gekorte aanspraken en rechten verleend).

5.3.6. Welke pensioenen?

Als een toeslag wordt verleend geldt deze voor alle opgebouwde pensioenen, zowel van deelnemers, slapers als gepensioneerden (waaronder ook de meeverzekerde pensioenen als partner- en wezenpensioen). Feitelijk zijn de enige uitzondering hierop de ingelegde gelden uit hoofde van de spaarregeling gemoedsbezwaarden. Aanpassing van deze ingelegde gelden wordt op basis van fondsrendement geëffectueerd.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

De arbeidsongeschiktheidspensioenen die zijn ingegaan vóór 31 december 2013 vallen onder het reguliere toeslageregime⁹. Voor de arbeidsongeschiktheidspensioenen die na dat moment zijn ingegaan

geldt een afzonderlijke onvoorwaardelijke toeslageregeling¹⁰. Om die reden wordt de financiering daarvan betrokken in de premie die voor dit onderdeel wordt bijgedragen. De voormalige SBMN-regeling kent geen arbeidsongeschiktheidspensioenregeling.

Premievrije pensioenopbouw

In een ander verband is gesproken over de wijze waarop aanpassing plaatsvindt van de opgebouwde (nog niet ingegane) premievrije pensioenaanspraken. Daarbij is de vraag opgeworpen op welke wijze deze worden aangepast zolang deze nog niet zijn ingegaan.

Momenteel is dit in de pensioenreglementen het als volgt geregeld.

⁹ Onderhavige pensioenreglement artikel 30, lid 3.

¹⁰ Onderhavige pensioenreglement artikel 30, lid 4.

Voormalig SNPF

De pensioengrondslag waarover voor een arbeidsongeschikte deelnemer pensioen wordt opgebouwd, wordt jaarlijks aangepast met het reguliere toeslagpercentage¹¹. Dit wil zeggen dat het in enig jaar premievrij op te bouwen pensioen wordt gerelateerd aan een pensioengrondslag waarop een indexatie is toegepast (voor zover er een toeslag wordt verleend). Over het al (premienvrij) opgebouwde pensioen wordt wel een toeslag verleend (voor zover er sprake is van een positief toeslagbesluit).

Op basis van deze methodiek volgen de opgebouwde en op te bouwen en ingegane ouderdoms- en partnerpensioenen voor arbeidsongeschikte deelnemers het toeslagregime zoals dat ook voor andere deelnemers geldt.

Voormalig SBMN

De pensioengrondslag waarover voor een arbeidsongeschikte deelnemer pensioen wordt opgebouwd, wordt in deze regeling niet aangepast¹². Dit wil zeggen dat het in enig jaar premievrij op te bouwen pensioen wordt gerelateerd aan een pensioengrondslag zoals die gold bij aanvang van de arbeidsongeschiktheid. Over het premievrij opgebouwde pensioen wordt wel een toeslag verleend (voor zover er sprake is van een positief toeslagbesluit).

Op basis van deze methodiek volgen de opgebouwde *wel* en op te bouwen ouderdoms- en partnerpensioenen voor arbeidsongeschikte deelnemers tot op heden *niet* het toeslagregime zoals dat voor andere deelnemers geldt. Ingegaan premievrij opgebouwde ouderdoms- en partnerpensioenen volgen wel het toeslagregime.

Met de vaststelling van dit toeslagenbeleid besluit om dezelfde indexatiemethodiek zoals bij de Voormalig SNPF-regeling wordt toegepast, ook bij de SBMN-regeling toe te passen.

Om e.e.a. te verduidelijken is het voorgaande in beeld gebracht.

Verlenen van toeslagen		
Onderdeel	Voormalig SNPF	Voormalig SBMN
Pensioengrondslag nieuwe opbouw OP/PP	Toeslagenbeleid	Toeslagenbeleid ¹³
Premievrij opgebouwd OP/PP	Toeslagenbeleid	Toeslagenbeleid
Ingegaan premievrij opgebouwd OP/PP	Toeslagenbeleid	Toeslagenbeleid
Arbeitsongeschiktheidspensioen ingegaan vóór 31 december 2013	Toeslagenbeleid	n.v.t.
Arbeitsongeschiktheidspensioen ingegaan na 31 december 2013	Onvoorwaardelijke toeslag (financiering premie)	n.v.t.

¹¹ Onderhavige pensioenreglement artikel 13, lid 1.

¹² Onderhavige pensioenreglement artikel 13, lid 2.

¹³ Besluit bij vaststelling van dit toeslagenbeleid

6. Vastleggen toeslagenbeleid in beleidsdocumenten

Het in paragraaf 2 beschreven toeslagenbeleid is het uitgangspunt voor de formulering in andere beleidsdocumenten zoals ABTN, pensioenreglement en uitvoeringreglement. Daarbij wordt ernaar gestreefd zoveel mogelijk met verwijzingen te werken. Het is overigens zeer de vraag of toeslagbepalingen in de pensioenreglementen een plaats moeten krijgen.

Het is belangrijk dat er steeds consistentie is tussen de verschillende documenten waar wordt gesproken over het verlenen van toeslagen door het fonds. Om die reden wordt zoveel mogelijk op één punt het toeslagenbeleid vastgelegd (ABTN) en in andere documenten daarnaar verwezen.

Voor communicatiedoeleinden is een tekst in dit toeslagenbeleid opgenomen.

Toeslagenbeleid

In het document Toeslagenbeleid, vastgesteld door het bestuur op 15 november 2018 is het beleid meer in detail beschreven.

ABTN

In de ABTN wordt een samenvatting van dit toeslagenbeleid opgenomen, met name de tekst zoals in hoofdstuk paragraaf 5.1 is opgenomen zal daarbij als basis dienen.

Pensioenreglement

In het pensioenreglement wordt opgenomen dat het bestuur kan besluiten tot het verlenen van toeslagen conform het beleid zoals dat is opgenomen in de ABTN van het fonds.

Uitvoeringsreglement

In het uitvoeringsreglement wordt opgenomen dat het bestuur kan besluiten tot het verlenen van toeslagen conform het beleid zoals dat is opgenomen in de ABTN van het fonds. Voor zover het conform wet- en regelgeving nodig is wordt hieraan verdere aanvulling gegeven.

7. Communicatie over toeslagen

Op basis van de huidige inzichten kan het fonds ook in de komende jaren naar verwachting geen toeslag verlenen. Verlagen van de pensioenen is nu eveneens niet aan de orde”.

Hiermee wordt een eerste aanzet gegeven voor de wijze waarop in de communicatie moet worden omgegaan met het onderwerp “toeslag”.

Het is belangrijk om in de communicatie de verwachtingen die er bij de deelnemerspopulatie leven te managen. Zoals eerder aangegeven zal bij het huidige beleid het pensioenresultaat op lange termijn circa 90% kunnen bedragen. Daarom is dit ook betrokken in de geformuleerde toeslagambitie. Op basis van die ambitie kan de volgende tekst worden opgesteld die gebruikt kan worden in de communicatie naar alle betrokkenen.

“Wij proberen uw pensioen elk jaar mee te laten groeien met de stijging van de prijzen. Dit kan alleen als onze financiële situatie goed genoeg is. Uw pensioen wordt dan met een toeslag verhoogd om de koopkracht ervan te behouden. Als de financiële positie van SPN slecht is, kan uw pensioen ook

worden verlaagd. Naar verwachting is in de komende jaren een verhoging van uw pensioen niet mogelijk. De vooruitzichten voor de lange termijn zijn dat uw pensioen circa 90% zou kunnen bedragen.

Toeslagverlening is voorwaardelijk: er is geen geld gereserveerd voor toekomstige toeslagen en er is geen recht op toekomstige toeslagen. Ook bij de vaststelling van de pensioenpremie wordt geen rekening gehouden met toekomstige toeslagverlening. Jaarlijks besluit het bestuur van SPN in december of en in welke mate er toeslag verleend wordt. Daarbij hanteert het een kader dat is vastgelegd in het toeslagenbeleid.”

8. Vaststelling en inwerkingtreding

Het toeslagenbeleid is vastgesteld door het bestuur op 7 december 2023 en treedt per deze datum in werking. Dit toeslagenbeleid vervangt alle voorgaande versies. Het toeslagenbeleid wordt tweejaarlijks geëvalueerd.